

Ustawa

z dnia 2008 r.

o zmianie ustawy o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym¹⁾
oraz o zmianie innych ustaw²⁾

Art. 1.

W ustawie z dnia 14 grudnia 1994 r. o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym (Dz. U. z 2007 r. Nr 70, poz. 474) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 2:

a) w pkt 1:

- lit. b otrzymuje brzmienie:

„b) banków krajowych, banków zagranicznych oraz instytucji kredytowych – w rozumieniu ustawy – Prawo bankowe,”;

- lit. d otrzymuje brzmienie:

„d) podmiotów działających na podstawie ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o działalności ubezpieczeniowej (Dz. U. Nr 124, poz. 1151, z późn. zm.³⁾”;

b) w pkt 3 lit. b otrzymuje brzmienie:

„b) oddziały banków zagranicznych w rozumieniu ustawy – Prawo bankowe, o ile nie są uczestnikami systemu gwarantowania środków pieniężnych albo system gwarantowania, w którym uczestniczą, nie zapewnia gwarantowania środków pieniężnych co najmniej w zakresie i w wysokości określonych w ustawie,”.

c) c) uchyla się pkt 7;

2) art. 2b otrzymuje brzmienie:

„Art. 2b. 1. Oddział banku zagranicznego, o którym mowa w art. 2 pkt 3 lit. b, jest objęty systemem gwarantowania w zakresie, w jakim system gwarantowania w państwie jego siedziby nie zapewnia wypłaty środków gwarantowanych w granicach określonych w ustawie.

2. Oddział instytucji kredytowej, w rozumieniu ustawy – Prawo bankowe, w przypadku gdy kwota środków gwarantowanych przez system gwarantowania jego państwa macierzystego, jest niższa niż określona w ustawie może, w celu podwyższenia tej kwoty do wysokości określonej ustawą, przystąpić do obowiązkowego systemu gwarantowania.

3. Warunki przystąpienia oddziału instytucji kredytowej, o którym mowa w ust. 2, do systemu gwarantowania określa Zarząd Funduszu w porozumieniu z odpowiednią instytucją wykonującą zadania w zakresie gwarantowania środków w państwie

macierzystym instytucji, z zachowaniem zasad systemu gwarantowania określonych w ustawie.”;

3) tytuł rozdziału 2 otrzymuje brzmienie:

„Tworzenie, organizacja, zadania, źródła finansowania i nadzór nad działalnością Bankowego Funduszu Gwarancyjnego”;

4) w art. 3:

a) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Minister właściwy do spraw instytucji finansowych, po zasięgnięciu opinii Prezesa Narodowego Banku Polskiego i Przewodniczącego Komisji Nadzoru Finansowego, w drodze rozporządzenia, mając na uwadze sprawne działanie Funduszu oraz specyfikę jego działalności, nadaje Funduszowi statut, w którym określa szczegółowo jego zadania, sposób organizacji, rodzaje i sposób tworzenia funduszy własnych oraz zasady gospodarki finansowej.”;

b) dodaje się ust. 6 w brzmieniu:

„6. Minister właściwy do spraw instytucji finansowych, w ramach nadzoru, o którym mowa w ust. 5, w przypadku stwierdzenia, że zadania Funduszu są wykonywane z naruszeniem prawa może:

- 1) zażądać usunięcia nieprawidłowości w wyznaczonym terminie;
- 2) wnioskować do Rady Funduszu o odwołanie z pełnionej funkcji członka Zarządu Funduszu odpowiedzialnego za powstałe nieprawidłowości.”;

5) w art. 4:

a) w ust. 1:

- po pkt 1 dodaje się pkt 1a w brzmieniu:

„1a) kontrolowanie wykonywania przez podmioty objęte systemem gwarantowania obowiązków określonych w art. 25 i 26 oraz w art. 38 b;”;

- uchyla się pkt 3;

b) po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. Do zadań Funduszu w zakresie gromadzenia i analizowania informacji o podmiotach objętych systemem gwarantowania należy w szczególności opracowywanie analiz i prognoz dotyczących sektora bankowego.”;

c) w ust. 2:

- pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) kontrola prawidłowości wykorzystania pomocy, o której mowa w pkt 1, oraz kontrola sytuacji ekonomiczno-finansowej i systemu zarządzania banku korzystającego z pomocy finansowej;”;

- po pkt 3 dodaje się pkt 3a w brzmieniu:

„3a) kontrolowanie prawidłowości naliczania opłaty, o której mowa w art. 13 ust. 1;”;

d) ust. 2a i ust. 3 otrzymują brzmienie:

„2a. Minister właściwy do spraw instytucji finansowych, po zasięgnięciu opinii Prezesa Narodowego Banku Polskiego i Przewodniczącego Komisji Nadzoru Finansowego, określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe warunki, zakres i

tryb obrotu przez Fundusz wierzytelnościami, o których mowa w ust. 2 pkt 1a, uwzględniając zapewnienie skuteczności udzielania pomocy podmiotom objętym systemem gwarantowania.

3. Minister właściwy do spraw instytucji finansowych, kierując się koniecznością zapewnienia stabilności systemu bankowego, po zasięgnięciu opinii Prezesa Narodowego Banku Polskiego i Przewodniczącego Komisji Nadzoru Finansowego, może określić, w drodze rozporządzenia, dodatkowe zadania Funduszu w zakresie udzielania pomocy podmiotom objętym systemem gwarantowania oraz tryb ich wykonania.”;

e) dodaje się ust. 4 w brzmieniu:

„4. Do zadań Funduszu należy uczestniczenie w zapewnieniu stabilności systemu bankowego, w szczególności poprzez współpracę i wymianę informacji z Narodowym Bankiem Polskim, ministrem właściwym do spraw instytucji finansowych i Komisją Nadzoru Finansowego.”.

6) art. 6 otrzymuje brzmienie:

„Art. 6. 1. Rada Funduszu składa się z przewodniczącego oraz 8 członków.

2. Członkiem Rady Funduszu może być osoba, która spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) posiada pełną zdolność do czynności prawnych;
- 2) posiada wyższe wykształcenie;
- 3) nie była skazana za umyślne przestępstwo, stwierdzone prawomocnym wyrokiem sądu;
- 4) posiada wiedzę i doświadczenie w zakresie bankowości.

3. Przewodniczącemu Rady Funduszu powołuje i odwołuje minister właściwy do spraw instytucji finansowych, po zasięgnięciu opinii Prezesa Narodowego Banku Polskiego, Przewodniczącego Komisji Nadzoru Finansowego i Związku Banków Polskich.

4. Członków Rady Funduszu powołuje i odwołuje:

- 1) dwóch - minister właściwy do spraw instytucji finansowych;
- 2) dwóch - Prezes Narodowego Banku Polskiego;
- 3) trzech - Związek Banków Polskich, na zasadach określonych w statucie Funduszu;
- 4) jednego - Przewodniczący Komisji Nadzoru Finansowego.

5. Za udział w posiedzeniu Rady Funduszu osobom wchodzącym w skład Rady Funduszu przysługuje wynagrodzenie.

6. Minister właściwy do spraw instytucji finansowych, po zasięgnięciu opinii Prezesa Narodowego Banku Polskiego i Przewodniczącego Komisji Nadzoru Finansowego, określi, w drodze rozporządzenia sposób ustalenia wynagrodzenia osób wchodzących w skład Rady Funduszu, uwzględniając zakres wykonywanych zadań.

7. Kadencja Rady Funduszu, z zastrzeżeniem art. 17 ust. 5, trwa 3 lata.

8. Kadencja Rady Funduszu jest wspólna.”;

7) w art. 7 w ust. 2 po pkt 3 dodaje się pkt 3a i 3b w brzmieniu:

„3a) przedkładanie ministrowi właściwemu do spraw instytucji finansowych i Prezesowi Narodowego Banku Polskiego kwartalnych sprawozdań z działalności oraz sytuacji finansowej Funduszu, nie później niż w terminie 40 dni od ostatniego dnia kwartału roku kalendarzowego, za który zostało sporządzone;

3b) przyjmowanie przedstawionego przez Zarząd Funduszu rocznego sprawozdania finansowego Funduszu oraz rocznego sprawozdania z działalności Funduszu;”

8) art. 8 i 9 otrzymują brzmienie:

„Art. 8. 1. Rada podejmuje uchwały większością głosów przy obecności co najmniej 5 osób wchodzących w jej skład. W przypadku równego rozkładu głosów w głosowaniu decyduje głos przewodniczącego Rady Funduszu.

2. Minister właściwy do spraw instytucji finansowych po zasięgnięciu opinii Prezesa Narodowego Banku Polskiego i Przewodniczącego Komisji Nadzoru Finansowego, w drodze rozporządzenia, ustala regulamin określający organizację pracy oraz zasady i tryb działania Rady Funduszu, uwzględniając realizowane przez Fundusz zadania oraz specyfikę jego działalności.

Art. 9. 1. W skład Zarządu Funduszu wchodzi 5 członków, w tym prezes i jego zastępca.

2. Członkiem Zarządu Funduszu może być osoba, która spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) posiada pełną zdolność do czynności prawnych;
- 2) posiada wyższe wykształcenie;
- 3) nie była skazana za umyślne przestępstwo, stwierdzone prawomocnym wyrokiem sądu;
- 4) posiada co najmniej 5-letni staż pracy w bankowości na stanowisku kierowniczym.

3. Zarząd jest powoływany przez Radę Funduszu.

4. Kadencja Zarządu trwa 3 lata od dnia powołania przez Radę Funduszu.

5. Rada Funduszu wybiera prezesa Zarządu Funduszu i jego zastępcę spośród członków Zarządu Funduszu.

6. Członek Zarządu Funduszu, w tym prezes lub jego zastępca, mogą być w każdej chwili odwołani z pełnionej funkcji przez Radę Funduszu.

7. Mandaty członków Zarządu Funduszu wygasają z dniem upływu kadencji Zarządu Funduszu albo z dniem zaistnienia innych okoliczności powodujących wygaśnięcie mandatu członka Zarządu Funduszu, z zastrzeżeniem art. 17 ust. 5.”;

9) w art. 13:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Podmioty objęte systemem gwarantowania wnoszą na rzecz Funduszu obowiązkowe opłaty roczne w wysokości iloczynu stawki nie przekraczającej 0,3% i podstawy naliczania opłaty rocznej, o której mowa w ust. 1a.”,

b) po ust. 1 dodaje się ust 1a w brzmieniu:

„1a. Podstawę naliczania opłaty rocznej stanowi kwota odpowiadająca 12,5 – krotności sumy wymogów kapitałowych z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka oraz wymogów kapitałowych z tytułu przekroczenia limitów i naruszenia innych norm określonych w ustawie – Prawo bankowe, obliczona przez bank według zasad określonych na podstawie przepisów tej ustawy.”,

c) uchyla się ust. 3a i 3b;

10) po art. 13 dodaje się art. 13a w brzmieniu:

„Art. 13a. Podmiot objęty systemem gwarantowania obowiązany jest udzielać Funduszowi informacji niezbędnych do wykonywania kontroli, o której mowa w art. 4 ust. 2 pkt 3a.”;

11) w art.14 ust. 3b otrzymuje brzmienie:

„3b. Nie nalicza się obowiązkowej opłaty rocznej od aktywów Funduszu Poręczeń Unijnych utworzonego w Banku Gospodarstwa Krajowego oraz od zobowiązań pozabilansowych przypisanych do tego Funduszu.”;

12) w art. 15 pkt 5 i 6 otrzymują brzmienie:

„5) środki z dotacji, udzielonych na wniosek Funduszu, z budżetu państwa na zasadach określonych w przepisach o finansach publicznych;

6) środki z kredytu krótkoterminowego udzielonego przez Narodowy Bank Polski zgodnie z art. 34 ust. 3;”;

13) w art. 16:

a) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Nadwyżka bilansowa Funduszu w danym roku powiększa jego fundusz własny, tworzony w celu zapewnienia środków na finansowanie zadań Funduszu w zakresie udzielania pomocy podmiotom objętym systemem gwarantowania, z zastrzeżeniem ust. 2a i 2b.”;

b) po ust. 2 dodaje się ust. 2a i 2b w brzmieniu:

„2a. Nadwyżka bilansowa Funduszu może zostać przekazana na fundusz własny, tworzony w celu zapewnienia środków na nabycie rzeczowego majątku trwałego Funduszu oraz wypłat środków gwarantowanych - wyłącznie w celu zwiększenia jego wysokości, do kwoty odpowiadającej jego wartości na dzień 31 grudnia 2007 r.

2b. Nadwyżka bilansowa Funduszu może zostać przekazana na fundusz własny, tworzony w celu zapewnienia środków na pokrycie ewentualnych strat

bilansowych i na realizację zadań statutowych - wyłącznie w celu zwiększenia jego wysokości do kwoty odpowiadającej 1/3 wartości funduszu własnego, o którym mowa w ust. 2a.”;

c) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Środki Funduszu są gromadzone na rachunkach bieżących, wyodrębnionych oraz rachunkach lokat jednodniowych i innych lokat terminowych w Narodowym Banku Polskim. Fundusz może także posiadać rachunki w Krajowym Depozycie Papierów Wartościowych S.A.”;

14) art. 17 otrzymuje brzmienie:

„1. Roczne sprawozdanie finansowe Fundusz sporządza do dnia 31 marca każdego roku za poprzedni rok obrotowy.

2. Sprawozdanie finansowe Funduszu podlega badaniu przez uprawniony, w trybie odrębnych przepisów, podmiot wybrany w drodze przetargu przez Radę Funduszu. Koszt badania ponosi Fundusz.

3. Do dnia 30 czerwca każdego roku Rada Funduszu przedstawia, zaopiniowane przez ministra właściwego do spraw instytucji finansowych, sprawozdanie z działalności Funduszu za rok poprzedni i załączone do niego sprawozdanie finansowe, wraz z wynikami badania, o którym mowa w ust. 2:

1) Sejmowi;

2) Radzie Ministrów - do zatwierdzenia.

4. Rada Ministrów przekazuje do Sejmu stanowisko dotyczące sprawozdań, o których mowa w ust. 3, wraz z uzasadnieniem do dnia 31 sierpnia każdego roku.

5. Niezatwierdzenie przez Radę Ministrów sprawozdania z działalności Funduszu za rok poprzedni jest równoznaczne z wygaśnięciem mandatu wszystkich członków organów Funduszu, z zastrzeżeniem, że pełnią oni swoje funkcje do czasu powołania nowych członków organów Funduszu.

6. Przepisu ust. 5 nie stosuje się do członków organów Funduszu, których kadencji nie dotyczy sprawozdanie z działalności Funduszu, o którym mowa w ust. 3.”.

15) po art. 20a dodaje się art. 20b w brzmieniu:

„Art. 20b. 1. Podmiot objęty systemem gwarantowania korzystający z pomocy finansowej Funduszu, obowiązany jest udzielać Funduszowi informacji niezbędnych do wykonywania kontroli, o której mowa w art. 4 ust. 2 pkt 2 i 4, z zastrzeżeniem przepisów dotyczących informacji prawem chronionych.

2. Do podmiotu, którego udziały albo akcje zostały nabyte z wykorzystaniem środków pochodzących z pomocy finansowej Funduszu, przepisy ust. 1 stosuje się odpowiednio.

3. Szczegółowy zakres oraz warunki i tryb wykonywania kontroli, o której mowa w art. 4 ust. 2 pkt 2 i 4, określa umowa pomiędzy Funduszem, a podmiotem objętym systemem gwarantowania.”;

16) w art. 25 po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. Fundusz ochrony środków gwarantowanych jest tworzony w ostatnim sprawozdawczym dniu miesiąca, w którym podmiot objęty systemem gwarantowania uzyskał zezwolenie na rozpoczęcie działalności. W przypadku oddziału instytucji kredytowej przystępującego do systemu gwarantowania, dzień utworzenia funduszu ochrony środków gwarantowanych określa Zarząd Funduszu – w trybie określonym w art. 2b ust. 3.”;

17) w art. 34 ust. 3 i 4 otrzymują brzmienie:

„3. Po wyczerpaniu środków, o których mowa w art. 45 i wystąpieniu zagrożenia dla stabilności systemu bankowego, Narodowy Bank Polski może udzielić Funduszowi kredytu krótkoterminowego.

4. Po wyczerpaniu środków, o których mowa w ust. 1 i 2, minister właściwy do spraw instytucji finansowych, w drodze rozporządzenia, po zasięgnięciu opinii Prezesa Narodowego Banku Polskiego i Przewodniczącego Komisji Nadzoru Finansowego, może podwyższyć poziom obciążeń, o których mowa w art. 13 ust. 1 i art. 25 ust. 2, stosując stawkę opłaty rocznej do wysokości 0,6% oraz stawkę funduszu ochrony środków gwarantowanych do wysokości 0,8%.”;

18) w art. 35 w ust. 3 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) uwzględnia – w całości lub w części – przy podejmowaniu kolejnych uchwał o przekazaniu syndykowi lub zarządcy kwot na wypłatę środków gwarantowanych.”.

19) w art. 38 ust. 1-5 otrzymują brzmienie:

„1. Komisja Nadzoru Finansowego, na wniosek Zarządu Funduszu, przekazuje Funduszowi posiadane informacje o sytuacji podmiotów objętych systemem gwarantowania, które wystąpiły do Funduszu z wnioskiem o udzielenie pomocy finansowej, w zakresie niezbędnym do oceny planu wykorzystania pomocy Funduszu w celu uzdrowienia gospodarki banku lub połączenia z innym bankiem.

2. Komisja Nadzoru Finansowego przekazuje Funduszowi roczne sprawozdania finansowe banków objętych systemem gwarantowania środków pieniężnych w terminie 30 dni od dnia ich otrzymania oraz analizy funkcjonowania sektora bankowego.

3. Narodowy Bank Polski oraz Komisja Nadzoru Finansowego przekazuje Funduszowi informacje o stanie finansowym podmiotu objętego systemem gwarantowania i podejmowanych w stosunku do niego działaniach na podstawie odrębnych przepisów, w razie powzięcia wiadomości, iż w banku powstała strata, groźba jej wystąpienia lub powstało niebezpieczeństwo niewypłacalności banku.

4. Funduszowi przysługuje prawo uzyskiwania informacji mających wpływ na realizację jego zadań, posiadanych przez Narodowy Bank Polski, ministra właściwego do spraw instytucji finansowych, Komisję Nadzoru Finansowego i Najwyższą Izbę Kontroli.

5. Przedmiot, zakres, tryb i terminy przekazywania informacji, o których mowa w ust. 4, określają odrębne porozumienia zawarte pomiędzy Funduszem a Prezesem Narodowego Banku Polskiego, ministrem właściwym do spraw instytucji finansowych i Prezesem Najwyższej Izby Kontroli, a także umowa o współpracy oraz o wymianie informacji pomiędzy Funduszem a Komisją Nadzoru Finansowego, o

której mowa w art. 17 ustawy z dnia 21 lipca 2006 r. o nadzorze nad rynkiem finansowym (Dz. U. z 2006 r. Nr 57, poz. 1119 oraz z 2007 r. Nr 42, poz. 272 i Nr 49, poz. 328).”;

20) . po art. 38b dodaje się art. 38c w brzmieniu:

„Art. 38c. Podmiot objęty systemem gwarantowania obowiązany jest udzielać Funduszowi informacji niezbędnych do wykonywania kontroli, o której mowa w art. 4 ust. 1 pkt 1a.”.

21) w art. 43 uchyla się ust. 1;

22) art. 44 otrzymuje brzmienie:

„Art. 44. Bankowy Fundusz Gwarancyjny nie jest państwową osobą prawną i nie stanowi jednostki sektora finansów publicznych.”.

Art. 2.

W ustawie z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2002, Nr 76, poz. 694, z późn. zm.⁴⁾) w art. 81 w ust. 2 dodaje się pkt 11 w brzmieniu:

„11) po zasięgnięciu opinii Prezesa Narodowego Banku Polskiego i Przewodniczącego Komisji Nadzoru Finansowego szczególne zasady rachunkowości Bankowego Funduszu Gwarancyjnego, w tym zakres informacji wykazywanych w informacji dodatkowej sprawozdania finansowego.”.

Art. 3.

W ustawie z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli (Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701) w art. 2 dodaje się ust. 5 w brzmieniu:

„5. Najwyższa Izba Kontroli może kontrolować pod względem legalności i gospodarności działalność jednostek organizacyjnych i podmiotów gospodarczych wykonujących zadania z zakresu funkcjonowania systemów gwarantowania środków pieniężnych i udzielania pomocy podmiotom objętym systemem gwarantowania, o których mowa w przepisach o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym w zakresie, w jakim wykorzystują one majątek lub środki państwowe lub komunalne oraz wywiązują się z zobowiązań finansowych na rzecz państwa.”.

Art. 4.

W ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. o Narodowym Banku Polskim (Dz. U. z 2005 r. Nr 1, poz. 2, z późn. zm.⁵⁾) art. 43 otrzymuje brzmienie:

„Art. 43. W przypadku, o którym mowa w art. 34 ust. 3 ustawy o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym, NBP może udzielać krótkoterminowego kredytu Bankowemu Funduszowi Gwarancyjnemu.”.

Art. 5.

W ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe (Dz. U. z 2002 r. Nr 72, poz. 665, z późn. zm.⁶⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 40a dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. Oddział banku zagranicznego, nie będący podmiotem objętym obowiązkowym systemem gwarantowania w rozumieniu art. 2 pkt 3 ustawy z dnia 14 grudnia 1994 r. o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym (Dz. U. z 2007 r. Nr 70, poz. 474) informuje - w sposób w jaki są podawane informacje o świadczonych usługach - osoby korzystające z jego usług o swojej sytuacji ekonomiczno-finansowej oraz o uczestnictwie w systemie gwarantowania i zasadach jego funkcjonowania, w tym o zakresie ochrony przysługującej ze strony tego systemu, jak również o trybie i warunkach zaspokajania roszczeń, w razie objęcia oddziału postępowaniem upadłościowym albo zagranicznym postępowaniem upadłościowym. Informacje o uczestnictwie w systemie gwarantowania nie mogą być wykorzystywane w celach reklamowych i powinny być ograniczone wyłącznie do informacji o przynależności do systemu gwarantowania i jego podstawowych zasadach funkcjonowania.”;

2) po art. 48n dodaje się art. 48o w brzmieniu:

„Art. 48o. 1. Instytucja kredytowa prowadząca działalność na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej informuje - w sposób w jaki są podawane informacje o świadczonych usługach – osoby korzystające z jej usług o swojej sytuacji ekonomiczno-finansowej oraz o uczestnictwie w oficjalnie uznanym systemie gwarantowania i zasadach jego funkcjonowania, w tym o zakresie ochrony przysługującej ze strony tego systemu, jak również o trybie i warunkach zaspokajania roszczeń przysługujących osobom korzystającym z jej usług, w razie objęcia instytucji zagranicznym postępowaniem upadłościowym.

2. Informacje o uczestnictwie w systemie gwarantowania nie mogą być wykorzystywane w celach reklamowych i powinny być ograniczone wyłącznie do informacji o przynależności instytucji kredytowej do systemu gwarantowania i jego podstawowych zasadach funkcjonowania.”.

3) w art. 142:

a) po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. Jeżeli program postępowania naprawczego banku uwzględnia możliwość udzielenia pomocy finansowej przez Bankowy Fundusz Gwarancyjny, zarząd banku przedstawia ten program Komisji Nadzoru Finansowego po uzyskaniu opinii Zarządu Bankowego Funduszu Gwarancyjnego. Zarząd Bankowego Funduszu Gwarancyjnego wydaje opinię w terminie 14 dni od dnia przedłożenia programu.”,

b) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Komisja Nadzoru Finansowego może wyznaczyć bankowi termin na opracowanie programu postępowania naprawczego, o którym mowa w ust. 1, oraz zlecić jego uzupełnienie lub ponowne opracowanie. Przepisy ust. 1a stosuje się odpowiednio.”.

Art. 6.

W ustawie z dnia 7 grudnia 2000 r. o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających (Dz. U. Nr 119, poz. 1252, z późn. zm.⁷⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 35 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Pomoc finansowa, o której mowa w ust. 1, może być udzielona dla banku spółdzielczego na finansowanie:

- 1) nabycia akcji banku zrzeszającego,
- 2) poniesionych lub planowanych wydatków związanych z łączeniem się banków spółdzielczych, mających na celu zwiększenie bezpieczeństwa zgromadzonych środków pieniężnych lub poprawę albo ujednoczenie standardów obsługi klientów, a w szczególności na:
 - a) nabycie lub modyfikację programów lub sprzętu informatycznego,
 - b) rozwój lub ujednoczenie technologii bankowej,
 - c) modyfikację procedur finansowo-księgowych,
 - d) rozwój lub unifikację produktów i usług bankowych,
- 3) planowanych wydatków o charakterze inwestycyjnym, o których mowa w pkt 2.”;

2) w art. 36 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. W okresie korzystania z pomocy na cele związane z łączeniem się banków spółdzielczych, o której mowa w art. 35 ust. 3 pkt 2, bank spółdzielczy przeznacza nie mniej niż 80% nadwyżki bilansowej na zwiększenie funduszu zasobowego lub rezerwowego.”;

3) w art. 37 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Pomoc, o której mowa w ust. 1 może być udzielona do wysokości nie wyższej niż wydatki banku, związane z realizacją celów określonych w art. 35 ust. 3 pkt 2 i 3.”.

Art. 7.

1. Do członków Rady Funduszu oraz Zarządu Funduszu powołanych przed dniem wejścia w życie ustawy stosuje się przepisy dotychczasowe, z zastrzeżeniem ust. 2 i 3.
2. Kadencja Rady Funduszu powołanej na podstawie dotychczas obowiązujących przepisów wygasa z dniem 30 czerwca 2009 roku.
3. Kadencja Zarządu Funduszu powołanego na podstawie dotychczas obowiązujących przepisów wygasa z dniem 31 marca 2010 roku.

Art. 8.

Do czasu wydania przepisów wykonawczych na podstawie upoważnień zmienianych niniejszą ustawą zachowują moc przepisy dotychczasowe, nie dłużej jednak niż przez 12 miesięcy.

Art. 9.

Do obliczania obowiązkowej opłaty rocznej, o której mowa w art. 13 ust. 1 ustawy, o której mowa w art. 1, wnoszonej na rzecz Bankowego Funduszu Gwarancyjnego w roku 2008 stosują przepisy dotychczasowe. Przepisy art. 13 ust. 1 i 1a w brzmieniu określonym niniejszą ustawą mają po raz pierwszy zastosowanie do obliczania obowiązkowej opłaty rocznej wnoszonej przez banki w 2009 roku.

Art. 10.

Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

¹⁾ Ustawa z dnia 14 grudnia 1994 r. o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym dokonała w zakresie swojej regulacji wdrożenia dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 94/19/WE z dnia 30 maja 1994 r. w sprawie systemów gwarancji depozytów (Dz. Urz. WE Nr L 135 z 31.05.1994).

²⁾ Niniejszą ustawą zmienia się ustawę z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości, ustawę z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli, ustawę z dnia 29 sierpnia 1997 r. o Narodowym Banku Polskim, ustawę z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe oraz ustawę z dnia 7 grudnia 2000 r. o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających.

³⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 91, poz. 870 i Nr 96, poz. 959, z 2005 r. Nr 83, poz. 719, Nr 143, poz. 1204, Nr 167, poz. 1396, Nr 183, poz. 1538 i Nr 184, poz. 1539, z 2006 r. Nr 157, poz. 1119 oraz z 2007 r. Nr 50, poz. 331, Nr 82, poz. 557, Nr 102, poz. 691 i Nr 112, poz. 769.

⁴⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2003 r. Nr 60, poz. 535, Nr 124, poz. 1152, Nr 139, poz. 1324, Nr 229, poz. 2276, z 2004 r. Nr 96, poz. 959, Nr 145, poz. 1535, Nr 146, poz. 1546, Nr 213, poz. 2155, z 2005 r. Nr 10, poz. 66, Nr 184, poz. 1539, Nr 267, poz. 2252, z 2006 r. Nr 157, poz. 1119, Nr 208, poz. 1540 oraz z 2008 r. Nr 63, poz. 393.

⁵⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2005 r. Nr 167, poz. 1398, z 2006 r. Nr 157, poz. 1119, Nr 218, poz. 1592 oraz z 2007 r. Nr 61, poz. 410.

⁶⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2002 r. Nr 126, poz. 1070, Nr 141, poz. 1178, Nr 144, poz. 1208, Nr 153, poz. 1271, Nr 169, poz. 1385 i 1387 i Nr 241, poz. 2074, z 2003 r. Nr 50, poz. 424, Nr 60, poz. 535, Nr 65, poz. 594, Nr 228, poz. 2260 i Nr 229, poz. 2276, z 2004 r. Nr 64, poz. 594, Nr 68, poz. 623, Nr 91, poz. 870, Nr 96, poz. 959, Nr 121, poz. 1264, Nr 146, poz. 1546 i Nr 173, poz. 1808, z 2005 r. Nr 83, poz. 719, Nr 85, poz. 727, Nr 167, poz. 1398 i Nr 183, poz. 1583, z 2006 r. Nr 104, poz. 708, Nr 157, poz. 1119, Nr 190, poz. 1401 i Nr 245, poz. 1175 oraz z 2007 r. Nr 42, poz. i Nr 112, poz. 769.

⁷⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2001 r. Nr 111, poz. 1195, z 2002 r. Nr 141, poz. 1178 i Nr 216, poz. 1824, z 2003 r. Nr 137, poz. 1303 i Nr 228, poz. 2260, z 2004 r. Nr 91, poz. 870, z 2006 r. Nr 157, poz. 1119 oraz z 2007 r. Nr 52, poz. 344.

UZASADNIENIE

Projekt ustawy o zmianie ustawy o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym został przygotowany w związku koniecznością ostatecznego dostosowania ustawy z dnia 14 grudnia 1994 r. o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym do wymogów prawa europejskiego, jak również z postulatem wzmocnienia głównego zakresu działalności Bankowego Funduszu Gwarancyjnego, związanego z systemem ochrony środków deponentów. Należy podkreślić, iż ustawa o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym obowiązuje już przeszło dwanaście lat, podczas których zakres działań Funduszu ewoluował dosyć znacząco nawet pomimo braku istotnych zmian ustawy o BFG. Zmieniała się struktura polskiego systemu bankowego, zmniejszała się też skala zagrożeń dla deponentów.

Obecnie obowiązujące w Polsce regulacje prawne generalnie odpowiadają standardom Unii Europejskiej w zakresie gwarantowania depozytów, określonym dyrektywą 94/19/WE Parlamentu Europejskiego i Rady Unii Europejskiej z dnia 30 maja 1994 r. w sprawie systemów gwarantowania depozytów (Dz. Urz. WE L 135 z późn. zm.). Zgodnie z dyrektywą, podstawowym obowiązkiem państw członkowskich jest zapewnienie powszechności systemu gwarantowania wkładów oraz równego traktowania instytucji kredytowych. Ponadto do zaleceń zapisanych w dyrektywie 94/19/WE należy samodzielne ponoszenie przez instytucje kredytowe kosztów finansowania systemu. Dotyczy to w szczególności wyłączenia finansowania systemów gwarancyjnych ze środków pochodzących od samych państw członkowskich. Jednocześnie, jak stanowi jedno z postanowień dyrektywy, zdolność finansowania systemu gwarancyjnego musi pozostawać w odpowiednim stosunku do zobowiązań zaciąganych wobec klientów przez podmioty uczestniczące w tym systemie.

W zakresie zgodności ustawy z prawem wspólnotowym konieczne jest usunięcie wskazanego przez Komisję Europejską w *Raporcie o konwergencji 2006* mechanizmu współfinansowania Funduszu przez Narodowy Bank Polski jako konstrukcji kolidującej z określonym w art. 101 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską (TWE) zakazem finansowania ze środków banku centralnego i uprzywilejowanego dostępu do instytucji finansowych. Komisja przedstawiając źródła niezgodności z art. 101 w zw. z art. 109 TWE wskazała bezpośrednio ustawę o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym. Następnie, jak podkreśla się w *Raporcie o konwergencji* Europejskiego Banku Centralnego (grudzień 2006), dyrektywa w sprawie systemów gwarantowania depozytów przewiduje, że koszty wynikające z finansowania systemów gwarancji depozytów oraz koszty wynikające z finansowania systemów rekompensat dla inwestorów muszą być ponoszone odpowiednio przez same instytucje kredytowe i przedsiębiorstwa inwestycyjne. Ustawodawstwo krajowe, które przewiduje finansowanie przez krajowy bank centralny krajowego systemu ubezpieczenia depozytów nie byłoby zgodne z zapisem o zakazie finansowania ze środków banku centralnego, o ile jest to finansowanie inne niż krótkoterminowe, nie wiąże się ono z rozwiązywaniem naglących sytuacji, nie są zagrożone aspekty stabilności systemowej, a podjęcie decyzji nie jest pozostawione do swobodnego uznania krajowego banku centralnego.

Podstawowym celem działalności Bankowego Funduszu Gwarancyjnego jest wzmocnianie wiarygodności banków oraz stabilności polskiego systemu bankowego. Cel ten ulegał ewolucji w ciągu 12 lat działalności BFG. Początkowo Fundusz koncentrował się na gwarantowaniu (wyplacaniu) środków pieniężnych zgromadzonych przez osoby fizyczne i prawne do wysokości określonej w ustawie o BFG. Równocześnie realizował również działania polegające na udzielaniu zwrotnej pomocy finansowej na wspomaganie procesów restrukturyzacyjnych i naprawczych w bankach zagrożonych niewypłacalnością lub udzielał

pomocy finansowej bankom o dobrej kondycji finansowej w celu przejęcia banków zagrożonych. Od roku 1997 punkt ciężkości działalności BFG przesunął się na realizację funkcji pomocowej.

Tytułem ukazania uwarunkowań przedmiotowej materii ustawowej należy przypomnieć, iż w roku 1998 miało miejsce znaczne pogorszenie wyników w sektorze bankowym. W celu poprawy kondycji finansowej, w szczególności sektora banków spółdzielczych, a także wobec potrzeby wzmocnienia konkurencyjności banków polskich, podjęto działania zmierzające do zmniejszenia obciążeń finansowych banków związanych z realizacją ustawowego zadania udzielania bankom pomocy finansowej w celu przewycięzania zagrożenia niewypłacalnością. W wyniku tego obniżono poziom stawki obowiązkowej opłaty rocznej, przekazywanej przez banki do Bankowego Funduszu Gwarancyjnego. Stawka ta w latach 1995-1997 wynosiła 0,40% wielkości aktywów ważonych ryzykiem. Znowelizowana ustawa o BFG spowodowała obniżenie stawki w 1998 r. do 0,28%, w 1999 r. do 0,24%, a od 2001 r. do 0,20%. Jednocześnie nowelizacja wprowadziła zasadę partycypacji Narodowego Banku Polskiego we wpłatach z tytułu opłaty rocznej, dokonywanej przez banki, w celu finansowania działalności BFG oraz działalności pomocowej Funduszu. Udział NBP w obowiązkowej opłacie rocznej przewidziano - w roku 1998 - na 30%, następnie - w roku 1999 - na 40%, a od roku 2001 - na 50%. Poza tym system opłat obejmował również zobowiązania pozabilansowe.

Należy wskazać, że niniejszy projekt jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Należy przywołać fakt, że przed utworzeniem BFG, od roku 1993 r., Narodowy Bank Polski udzielał pomocy bankom w trudnej sytuacji na podstawie uchwały Sejmu RP (środki na ten cel były wyodrębniane w ramach kwot przewidzianych w założeniach polityki pieniężnej). W latach 1994-1998 banki otrzymywały pomoc w formie kredytu wekslowego (ze stopą dyskonta wynoszącą 1% w stosunku rocznym) na sanację oraz przyłączanie i przejmowanie banków zagrożonych upadłością.

Przeгляд zasad finansowania systemów gwarantowania depozytów na świecie wskazuje, że w większości krajów koszty ich funkcjonowania pokrywane są wyłącznie przez banki - uczestników systemu. Zasady finansowania tych systemów ulegały zmianom i w początkowych okresach funkcjonowania niektóre z nich utrzymywane były w części ze środków banków centralnych, lecz następnie likwidowano udział banku centralnego (np. w Hiszpanii, Czechach). Ponadto w regulacjach dotyczących systemów gwarancyjnych niektórych krajów przewiduje się możliwość korzystania z pomocy w formie pożyczek udzielonych przez banki centralne lub państwa, jednak głównie w sytuacjach kryzysowych związanych z niewypłacalnością banków, w celu zapewnienia szybkiego zaspokojenia roszczeń deponentów.

Utrzymująca się od kilku lat dobra koniunktura w sektorze banków komercyjnych oraz poprawiająca się i w miarę stabilna sytuacja w sektorze banków spółdzielczych, wskazują na potrzebę dokonania weryfikacji aktualnych regulacji dotyczących zasad funkcjonowania systemu gwarantowania depozytów m.in. w kierunku oparcia tego systemu na finansowaniu, podobnie jak w innych krajach, wyłącznie przez banki. Niniejszy projekt przewiduje likwidację partycypacji Narodowego Banku Polskiego w finansowaniu Bankowego Funduszu Gwarancyjnego. Jednocześnie projekt stanowi uwzględnienie licznych postulatów kierowanych ze strony Najwyższej Izby Kontroli, a dotyczących konieczności zniesienia obowiązującej zasady partycypacji Narodowego Banku Polskiego w funkcjonującym systemie gwarantowania depozytów, jako niezgodnej z obowiązującymi regulacjami

wspólnotowymi. Przedmiotowy projekt ustawy wprowadza także szereg innych zmian mających na celu lepsze dostosowanie systemu gwarantowania depozytów do potrzeb sektora bankowego oraz deponentów.

Projekt zmiany ustawy o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym musi być również skorelowany z obowiązującymi od 1 kwietnia 2007 r. regulacjami zawartymi w ustawie z dnia 26 stycznia 2007 r. zmieniającej ustawę - Prawo bankowe, ustalającej nowe wymogi kapitałowe dla banków i wydanymi na jej podstawie aktami wykonawczymi, mającymi wpływ m.in. na zasady naliczania opłaty rocznej na rzecz Funduszu. System wpłat na BFG oparty jest na aktywach ważonych ryzykiem zdefiniowanych normami adekwatności kapitałowej wprowadzanymi przywołaną nowelizacją Prawa bankowego oraz uchwałami Komisji Nadzoru Bankowego wydanymi na jej podstawie.

Głównym założeniem projektu w tym zakresie jest wprowadzenie analogicznych do dotychczasowych rozwiązań w przedmiocie określenia maksymalnego poziomu obciążeń banków z tytułu opłaty rocznej oraz utrzymanie wyłączeń określonych aktywów i zobowiązań pozabilansowych z podstawy obliczania opłaty. W tym celu niezbędne jest zdefiniowanie nowej podstawy wyliczeń oraz ustalenie takiej maksymalnej, ustawowej wysokości stawki opłaty, aby potencjalna maksymalna wartość zobowiązania banków nie była wyższa od dotychczasowej. Proponuje się przyjęcie, że opłatę roczną obliczać się będzie – co do zasady – jako iloczyn 12,5-krotności wartości sumy wymogów kapitałowych danego banku i stawki ustalonej przez Radę Funduszu w wysokości nie przekraczającej 0,3%. Takie rozwiązanie umożliwi zachowanie dotychczasowej zasady korelacji pomiędzy skalą działalności banku i związanego z nią ryzyka, a wysokością opłaty wnoszonej na rzecz BFG, a także utrzymanie na dotychczasowym (w przybliżeniu) poziomie wartości maksymalnego, dopuszczonego przez prawo obciążenia finansowego podmiotów wnoszących opłatę.

Uzasadnienie szczegółowe

- 1) 1) zmiana w art. 1 pkt 1 lit. a – zmiana art. 2 pkt 1 lit. ma na celu wyłącznie dostosowanie stosowanej terminologii do zapisów ustawy Prawo bankowe. Nie wprowadza ona zmian w zakresie wyłączeń podmiotowych ani zmian w zakresie kategorii podmiotów objętych systemem gwarantowania. Ponadto zmiana art. 2 pkt 1 lit. d związana jest z wejściem w życie przepisów ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o działalności ubezpieczeniowej (Dz. U. Nr 124, poz. 1151, z późn. zm.), która uchyliła przepisy ustawy z dnia 28 lipca 1990 r.
- 2) zmiana w art. 1 pkt 1 lit b - zmiana ma na celu wyłącznie dostosowanie stosowanej terminologii do zapisów ustawy - Prawo bankowe. Nie wprowadza ona zmian w zakresie wyłączeń podmiotowych ani zmian w zakresie kategorii podmiotów objętych systemem gwarantowania.
- 3) zmiana w art. 1 pkt 1 lit. c - uchylenie pkt 7 definiującego „sumę aktywów ważonych ryzykiem”. Zmiana będąca konsekwencją nowelizacji ustawy – Prawo bankowe, dokonana ustawą z dnia 26 stycznia 2007 r. o zmianie ustawy – Prawo bankowe (Dz. U. Nr 42, poz. 272) wprowadzającej do polskiego prawa nowe regulacje Unii Europejskiej odnośnie nowych zasad obliczania wymogów kapitałowych obowiązujących banki.
- 4) zmiana w art. 1 pkt 2 - Zmiana ma na celu wyłącznie dostosowanie stosowanej terminologii do zapisów ustawy Prawo bankowe. Nie wprowadza ona zmian w zakresie zasad gwarantowania środków zgromadzonych w oddziałach banków zagranicznych i oddziałach instytucji kredytowych.

- 5) zmiana w art. 1 pkt 3 – dotyczy tytułu rozdziału, odnosi się do określenia w tym rozdziale zasad kontroli BFG z punktu widzenia interesu publicznego. Niniejsza zmiana jest powiązana ze zmianami określonymi w art. 1 pkt 3 i 4.
- 6) zmiana w art. 1 pkt 4 lit. a – zmiana ta określa formę wydawania aktu prawnego, w którym nadawany jest statut Bankowego Funduszu Gwarancyjnego. Zmiana przewiduje również przeniesienie kompetencji do wydania rozporządzenia dotyczącego nadania Funduszowi statutu. Ze względu na nadzór nad Funduszem sprawowany przez ministra właściwego do spraw instytucji finansowych przedmiotowa zmiana wydaje się być właściwą. Dodatkowo występująca obecnie klauzula „na uzgodniony wniosek Ministra Finansów i Prezesa NBP” może nieść za sobą ryzyko braku uzgodnienia, a zatem brak wydania aktów wykonawczych.
- 7) zmiana w art. 1 pkt 4 lit. b – zmiana ta wprowadza uprawnienia ministra właściwego do spraw instytucji finansowych w zakresie sprawowanego nadzoru nad Bankowym Funduszem Gwarancyjnym. Zgodnie z proponowanym zapisem minister właściwy do spraw instytucji finansowych będzie mógł żądać usunięcia nieprawidłowości, czy też wnioskować do Rady Funduszu o odwołanie poszczególnych członków Zarządu Funduszu.
- 8) zmiana w art. 1 pkt 5 lit. a-c - zmiany mają na celu umożliwienie Bankowemu Funduszowi Gwarancyjnemu zwiększenie uprawnień kontrolnych. Zasadne jest wprowadzenie podstawy prawnej kontrolowania wykonywania przez banki obowiązków w zakresie utrzymywania funduszu ochrony środków gwarantowanych oraz naliczania opłaty rocznej. Aktualnie BFG wykonuje odpowiednie czynności sprawdzające, w oparciu o dostępne informacje – jednakże potrzebne jest usankcjonowanie tej działalności dyspozycją ustawową. Ścisłe przestrzeganie przez banki przepisów w powyższym zakresie ma kluczowe znaczenie dla funkcjonowania systemu gwarantowania. Ponadto proponuje się rozszerzenie kompetencji kontrolnych Funduszu względem banku korzystającego z pomocy. Praktyka wskazuje, że skuteczna kontrola wykorzystania środków pomocowych powinna być przeprowadzana w kontekście oceny wykonywania przez bank konkretnego programu. W takich przypadkach wymagana jest szersza analiza działalności banku, w szczególności porównanie jego sytuacji ekonomiczno-finansowej z założeniami programu, a także odniesienie się do systemu zarządzania bankiem.
- 9) 9) zmiana zawarta w art. 1 pkt 5 lit. d - dotyczy podmiotu uprawnionego do wydania rozporządzenia określonego w tym przepisie, którym to podmiotem dotychczas była Rada Ministrów. Projekt przewiduje, że minister właściwy do spraw instytucji finansowych, odpowiedzialny za dział administracji rządowej – instytucje finansowe, określi w drodze rozporządzenia, po zasięgnięciu opinii Prezesa Narodowego Banku Polskiego i Przewodniczącego Komisji Nadzoru Finansowego, formę organizacyjno-prawną, szczegółowe zasady i tryb obrotu przez Fundusz wierzytelnościami, o których mowa w ust. 2 pkt 1a. Ten sam tryb wydania przepisów wykonawczych przewidziany został również w odniesieniu do dodatkowych zadań Funduszu w zakresie udzielania pomocy podmiotom objętym systemem gwarantowania oraz trybu ich wykonania.
- 10) zmiana zawarta w art. 1 pkt 5 lit. e - proponowany ust. 4 uzupełni wyliczenie zadań BFG, potwierdzając pozycję Funduszu w tzw. sieci bezpieczeństwa finansowego. Przepis ten będzie upoważnieniem do uczestniczenia BFG w procesach sformalizowania współpracy

pomiędzy instytucjami odpowiedzialnymi za zapewnienie stabilności systemu bankowego w Polsce.

- 11) w wyniku zmiany przewidzianej w art. 1 pkt 6 ustawy Przewodniczący Rady będzie powoływany przez Ministra Finansów (jako organu sprawującego nadzór nad Bankowym Funduszem Gwarancyjnym), po zasięgnięciu opinii Prezesa NBP, Przewodniczącego KNF oraz Związku Banków Polskich. Obecna konstrukcja „uzgodnionego wniosku” może powodować zagrożenie braku decyzji jak w przypadku delegacji do wydania aktów wykonawczych na uzgodniony wniosek Rady Ministrów i ministra właściwego do spraw instytucji finansowych. Skład Rady powinien być ograniczony do 8 członków (2 MF, 2 NBP, 3 ZBP, 1 KNF). W przypadku zaprzestania finansowania BFG przez NBP brak jest konieczności utrzymywania uprzywilejowanej pozycji w Radzie przez NBP. Jednocześnie koniecznością wydaje się być zastąpienie uprawnień Prezesa NBP do wydawania zarządzenia w sprawie określenia wynagrodzenia członków Rady rozporządzeniem Ministra Finansów. Wprowadzenie możliwości uczestnictwa przedstawiciela Przewodniczącego Komisji Nadzoru Finansowego w posiedzeniach Rady Funduszu jest uzasadnione koniecznością budowy szeroko rozumianej sieci bezpieczeństwa finansowego, przejęciem zadań Generalnego Inspektoratu Nadzoru Bankowego (zwyczajowo Generalny Inspektor Nadzoru Bankowego był Członkiem Rady Funduszu) oraz powołaniem Komitetu Stabilności Finansowej. Ponadto proponuje się doprecyzowanie kwestii związanej z kadencyjnością Rady Funduszu, wprowadzając zapis, że kadencja jest wspólna oraz – analogicznie do np. Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie S.A., czy też Krajowego Depozytu Papierów Wartościowych (spółka infrastrukturalnych rynku kapitałowego, nie nastawionych na zys) określenie długości kadencji na 3 lata. Zapisy nowelizacji doprecyzowują kwestie związane z wymaganiami niezbędnymi do możliwości powołania do Rady Funduszu.
- 12) przewidziana art. 1 pkt 7 zmiana w art. 7 ust. 2 ustawy, polegająca na dodaniu pkt 3a, rozszerza katalog zadań Funduszu wprowadzając obowiązek przedkładania ministrowi właściwemu do spraw instytucji finansowych przez Radę Funduszu kwartalnych sprawozdań z działalności oraz sytuacji finansowej Funduszu. Ten nowy obowiązek sprawozdawczy Rady ma umożliwić ministrowi właściwemu do spraw instytucji finansowych zebranie pełnej informacji na temat działalności BFG i służyć rzetelnemu sprawowaniu przez ministra właściwego do spraw instytucji finansowych nadzoru nad działalnością BFG.
Natomiast dodanie punktu 3b ma za zadanie doprecyzowanie kwestii związanych z przyjmowaniem rocznego sprawozdania finansowego Funduszu oraz rocznego sprawozdania z działalności Funduszu. W aktualnym stanie prawnym brak jest wyraźnego wskazania organu zatwierdzającego sprawozdanie finansowe Funduszu. W związku z powyższym oraz wobec ustawowego ukonstytuowania organów Funduszu (Zarząd i Rada Funduszu, brak organu odpowiadającego Walnemu Zgromadzeniu spółki akcyjnej) rozwiązaniem słusznym wydaje się być przyjmowanie ww. sprawozdań przez Radę Funduszu w myśl proponowanej nowelizacji będzie organem wybierającym podmiot badający sprawozdanie finansowe). W podobny sposób uregulowana została kwestia zatwierdzania sprawozdania z działalności NBP oraz sprawozdania finansowego NBP w ustawie o Narodowym Banku Polskim. (rola RPP i Rady Ministrów).
- 13) zmiana zawarta w art. 1 pkt 8 i dotycząca nowelizacji art. 8 ust. 1 ustawy jest konsekwencją zmiany opisanej w pkt 6 niniejszego uzasadnienia. Jednocześnie zmiana art. 8 ust. 2 ustawy o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym to zmiana o charakterze

redakcyjnym. Następuje doprecyzowanie formy aktu prawnego, w którym ustalany jest regulamin określający organizację pracy oraz zasady i tryb działania Rady Bankowego Funduszu Gwarancyjnego.

- 14) zmiany w art. 1 pkt 8 - zgodnie z nowym brzmieniem art. 9 ust. 2 ustawy, Zarząd powoływany jest przez Radę Funduszu spośród osób posiadających zdolność do czynności prawnych, posiadających wyższe wykształcenie, nie karanych za przestępstwo popełnione z winy umyślnej, oraz 5 letni staż w bankowości na stanowiskach kierowniczych. Rozwiązania takie, zwłaszcza 5-letni staż w bankowości na stanowiskach kierowniczych umożliwia wyselekcjonowanie kadry zarządzającej BFG o najwyższych kwalifikacjach.
- 15) zmiany w art. 1 pkt 9:
- lit. a - w art. 13 ust. 1 ustawy - w związku z nowelizacją ustawy - Prawo bankowe wprowadzona zostaje nowa maksymalna stawka opłaty oraz następuje odesłanie do regulacji art. 13 ust. 1a, w którym zdefiniowana została podstawa obliczania opłaty rocznej.
- lit. b - w art. 13 dodaje się ust. 1a – wprowadzona została zasada obliczania opłaty rocznej od kwoty odpowiadającej 12,5 – krotności sumy wymogów kapitałowych, wyznaczonych zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami – obliczona przez bank według zasad określonych według przepisów wydanych na podstawie ustawy – Prawo bankowe.
- lit. c - uchyla się ust. 3a i 3b ustawy – przepisy normujące kwestię ponoszenia przez NBP kosztów wnoszenia 50% opłaty, o której mowa w art. 13 ust. 1, jak też przejściowe kwestie partycypacji NBP w finansowaniu Funduszu. Uzasadnieniem likwidacji w zakresie mechanizmu finansowania BFG partycypacji NBP jest postulat pełnej harmonizacji z przepisami wspólnotowymi, w tym Traktatem ustanawiającym Wspólnotę Europejską oraz dyrektywą 94/19/WE w sprawie systemów gwarantowania depozytów. Należy pamiętać, iż jak to zostało wskazane w części ogólnej Uzasadnienia, projektowana zmiana wynika z zaleceń Komisji Europejskiej określonych w *Raporcie o konwergencji 2006*, jak też rekomendacji *Raportu o konwergencji 2006* Europejskiego Banku Centralnego.
- 16) zmiany w art. 1 pkt 10 – zmiana jest konsekwencją wcześniejszych zmian związanych ze zwiększeniem kompetencji kontrolnych Bankowego Funduszu Gwarancyjnego. Zapis ten ma na celu wprowadzenie ustawowego obowiązku udzielania informacji, co będzie konkretyzowane w postanowieniach umownych.
- 17) Zmiany w art. 1 pkt 11 – zapis miałby bardziej ogólne niż dotychczas brzmienie. Proponowana zmiana umożliwiłaby bowiem wyłączenie z podstawy naliczania opłaty rocznej także innych rodzajów zobowiązań pozabilansowych (niż gwarancja i poręczenie), jeśli w przyszłości byłyby udzielane z wykorzystaniem środków wskazanego Funduszu.
- 18) nowelizacja zawarta w art. 1 pkt 12 dotyczy możliwości udzielania przez Narodowy Bank Polski kredytów o charakterze krótkoterminowym na rzecz Bankowego Funduszu Gwarancyjnego i zakwalifikowania takiego kredytu jako jednego ze źródeł finansowania Funduszu. Zapisy związane z wymienieniem środków publicznych jako źródeł

finansowania BFG mają charakter doprecyzowujący (zmiana ustawy Prawo budżetowe na przepisy o finansach publicznych.

19) zmiany w art. 1 pkt 13:

lit. a – następuje zmiana brzmienia dotychczasowego art. 16 ust. 2 ustawy. Nowelizacja podyktowana jest koniecznością wypracowania nowych i lepszych zasad gospodarki finansowej BFG w zakresie wykorzystywania środków. Kumulacja w BFG znaczących aktywów, w tym generowanie przez te aktywa znaczących przychodów nakazuje wypracowanie takich rozwiązań prawnofinansowych, które umożliwią Bankowemu Funduszowi Gwarancyjnemu dopasowanie poziomu swoich aktywów i pasywów do rzeczywistych potrzeb w zakresie realizacji ustawowych zadań. Znowelizowany przepis ma za zadanie powiększać fundusz pomocowy w celu zwiększenia środków dostępnych do wykorzystania przez podmioty do tego uprawnione. Zwiększy się w ten sposób również skala pomocy otrzymywanej przez banki, co najprawdopodobniej wpłynie na zwiększenie dynamiki rozwoju tych instytucji.

lit. b - w art. 16 dodaje się ust. 2a i 2b – projektowane przepisy są konsekwencją nowelizacji ust. 2 tego artykułu. Priorytetem jest zwiększenie zasobu funduszu pomocowego, jako funduszu gwarantującego wypłaty środków gwarantowanych, a zarazem w najszerszym zakresie umożliwiającym wsparcie podmiotów uprawnionych. Jednocześnie wszelkie zyski z operacji Funduszu trafiałyby również do pozostałych wyodrębnionych funduszy, do momentu osiągnięcia określonych w ust. 2a i 2b kapitałów docelowych.

lit. c – zmiana ma charakter doprecyzowujący, w zakresie możliwości gromadzenia środków Funduszu na rachunkach lokat jednodniowych. Zmiana ma na celu rozstrzygające uregulowanie kwestii długości okresu, na jaki Fundusz może składać lokaty w Narodowym Banku Polskim. Lokaty jednodniowe są niezbędne dla racjonalnego i bezpiecznego zarządzania płynnością finansową BFG.

20) zmiany w art. 1 pkt 14 - w obowiązującym stanie prawnym badanie sprawozdania finansowego Funduszu dokonywane jest przez podmiot wybrany w drodze przetargu przez Prezesa Narodowego Banku Polskiego, po zasięgnięciu opinii Rady Funduszu i na koszt Bankowego Funduszu Gwarancyjnego. Wydaje się, że podmiotem właściwym w zakresie wyboru audytora powinna być Rada Bankowego Funduszu Gwarancyjnego. Jednocześnie ze względu na sprawowany nadzór nad Funduszem przez organ administracji rządowej – ministra właściwego do spraw instytucji finansowych, zaniechanie finansowania BFG przez NBP oraz zaproponowany sposób wyboru przewodniczącego Rady wydaje się, że najbardziej odpowiednim rozwiązaniem będzie przedstawienie sprawozdania z działalności Funduszu wraz ze sprawozdaniem finansowym po badaniu przez biegłego rewidenta do zatwierdzenia - Radzie Ministrów - po zaopiniowaniu przez ministra właściwego do spraw instytucji finansowych. Jednocześnie art. 17 ust. 3 wydłuża termin przedstawienia sprawozdania do rozpatrzenia (z 31 maja do 30 czerwca). Zaproponowane rozwiązania nie pozbawiłyby dyskusji nad działalnością BFG na forum Sejmu – BFG przekazywałby swoje sprawozdania do Sejmu, a Rada Ministrów swoją opinię na temat ww. sprawozdań z działalności.

Ponadto zgodnie z obowiązującym stanem prawnym delegacja do wydania rozporządzenia w zakresie szczególnych zasad rachunkowości Bankowego Funduszu Gwarancyjnego znajduje się w ustawie o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym. Z uwagi

na obowiązujące zasady techniki prawodawczej przedmiotowa delegacja powinna być przeniesiona do ustawy o rachunkowości – analogicznie do zasad rachunkowości różnych instytucji finansowych.

- 21) zmiany w art. 1 pkt 15 – zapis ma na celu ustanowienie ustawowej podstawy do żądania informacji od banku bezpośrednio lub faktycznie korzystającego ze środków pomocowych Bankowego Funduszu Gwarancyjnego.
- 22) zmiany w art. 1 pkt 16 - przepis ma charakter doprecyzowujący i usuwa wątpliwości co do kompetencji Zarządu w zakresie decydowania o dacie rozpoczęcia tworzenia funduszu ochrony środków gwarantowanych przez oddział instytucji kredytowej przystępujący do polskiego systemu gwarantowania.
- 23) art. 1 pkt 17 - zmiana art. 34 ust. 3 ustawy umożliwia udzielanie przez Narodowy Bank Polski kredytów krótkoterminowych Bankowemu Funduszowi Gwarancyjnemu. Okoliczność taka mogłaby występować jedynie w przypadkach zagrożenia stabilności systemu bankowego. Rozwiązanie takie ma zagwarantować właściwe wykonywanie zadań przez Fundusz w sytuacjach kryzysowych bez jednoczesnego zagrożenia uznania dotychczas obowiązujących norm za niezgodne z prawem wspólnotowym. Jednocześnie art. 34 ust. 4 ustawy ma na celu uwzględnienie zmiany wysokości maksymalnej stawki opłaty rocznej (z 0,4% na 0,3%). Konieczna jest zatem odpowiednia zmiana maksymalnej wysokości podwyższonej stawki. Zmiana ta ma także na celu usunięcie nieścisłości dotychczasowego zapisu, poprzez rozróżnienie podwyższonej stawki opłaty rocznej oraz podwyższonej stawki wyznaczającej poziom funduszu ochrony środków gwarantowanych (w aktualnym brzmieniu znajduje się odesłanie do przepisów określających dwa rodzaje obciążeń banków – przy wskazaniu podwyższonej wysokości tylko opłaty rocznej). Zasadne jest więc ustalenie podwyższonej stawki opłaty (jako podwójnej wysokości maksymalnej stawki zwykłej) oraz przyporządkowanie stawki 0,8% do obciążenia banków z tytułu funduszu ochrony środków gwarantowanych (będącej również dwukrotnością maksymalnej stawki zwykłej – wynoszącej zgodnie z art. 25 ust. 2 – 0,4%). Jednocześnie nastąpi zmiana podmiotu uprawnionego do wydania rozporządzenia podwyższającego poziom obciążeń podmiotów objętych systemem gwarantowania. Wydaje się, że w sytuacji wystąpienia kryzysu finansowego oraz w związku z koniecznością podjęcia bardzo szybkich kroków zaradczych Minister Finansów wydaje się być podmiotem, który może podjąć najszybsze kroki w celu usunięcia powstałego zagrożenia.
- 24) art. 1 pkt 18 – obowiązujący obecnie przepis stanowi o obligatoryjnym przeznaczaniu całości środków odzyskanych z mas upadłości banków, aktualnie znajdujących się w dyspozycji BFG, na sfinansowanie wypłat gwarancyjnych – jeśli dojdzie do upadłości podmiotu objętego systemem gwarantowania i powstanie obowiązek przekazania środków syndykowi lub zarządcy masy upadłości. W przypadku, gdyby wartość zobowiązań BFG z tytułu gwarantowania była wyższa od wartości środków odzyskanych z mas upadłości, Zarząd Funduszu – działając zgodnie z dyspozycją dzisiejszego art. 35 ust. 3 pkt 2 – powinien przekazać na wypłaty całą kwotę środków odzyskanych z mas upadłości (reszta pochodziłaby z wpłat banków). W konsekwencji, wystąpiłaby sytuacja, w której BFG nie dysponuje już środkami odzyskanymi z mas upadłości. W razie konieczności przekazania syndykowi lub zarządcy masy upadłości (któregokolwiek z upadłych banków) dodatkowych środków na wypłaty albo dokonania wypłaty bezpośrednio na rzecz deponenta, Zarząd Funduszu musiałby wzywać banki do zapłaty, stosując przewidzianą

ustawą procedurę. Jeżeli potrzebne byłyby nieznaczące kwoty, to koszt całej operacji mógłby okazać się nawet wyższy od wpływów. Tryb wzywania banków do zapłaty musiałby być stosowany konsekwentnie, w każdym przypadku potrzeby sfinansowania wypłaty dla deponentów, aż do czasu odzyskania odpowiedniej kwoty z mas upadłości banków. Dla uniknięcia tego typu sytuacji, proponuje się zmianę wymienionego przepisu, w kierunku umożliwienia decydowania przez Zarząd Funduszu o tym, czy przy podejmowaniu uchwały w sprawie przekazania syndykowi lub zarządcy masy upadłości uwzględnić całość czy tylko część środków odzyskanych z mas upadłości. Takie uelastycznienie przepisu umożliwi gospodarowanie środkami odzyskanymi z mas upadłości, z uwzględnieniem potrzeby pozostawienia odpowiedniej „rezerwy” na wypadek konieczności uzupełnienia kwoty przekazanej syndykowi (zarządcy) lub potrzeby zrealizowania wypłat bezpośrednio przez Fundusz. Podkreślić należy zachowanie dotychczasowych zasad w zakresie przeznaczenia środków odzyskanych z mas upadłości. Proponowana zmiana nie rozszerzy możliwości ich wykorzystania, a jedynie ułatwi racjonalne gospodarowanie środkami będącymi w dyspozycji BFG.

- 25) zmiany w art. 1 pkt 19 - propozycja powyższych zapisów ma na celu uwzględnienie konsekwencji zmian w zakresie organizacji nadzoru bankowego (tj. likwidację Komisji Nadzoru Bankowego i przejęcie jej zadań przez Komisję Nadzoru Finansowego).
- 26) zmiany w art. 1 pkt 20 – zapis związany z rozszerzeniem uprawnień kontrolnych BFG, w zakresie tworzenia funduszu ochrony środków gwarantowanych oraz polityki informacyjnej wobec klientów.
- 27) zmiany w art. 1 pkt 21 - przepis ten byłby zastąpiony przepisem art. 25 ust. 1a – regulującym powyższą materię w sposób generalny, a nie tylko w formule przepisu przejściowego (zmiana zaproponowana w art. 1 pkt 16).
- 28) art. 1 pkt 22 - skala oraz źródło pochodzenia środków, którymi dysponuje BFG, a także ich cel nakierowany na realizację ustawowych zadań uzasadniają dokonanie zmiany art. 44 ustawy o BFG. Za takim rozwiązaniem przemawiają m.in. charakter realizowanych przez Fundusz zadań i jego rola w systemie bankowym, sposób powoływania jego władz, zasady pozyskiwania większości środków finansowych, jak też zasady dysponowania tymi środkami oraz prawne możliwości kontrolowania ich wydatkowania. Kształt przedmiotowego przepisu, w powiązaniu z art. niniejszej ustawy, pozwoli rozwiązać wszelkie wątpliwości w zakresie możliwości oraz zakresu przeprowadzanej kontroli ze strony Najwyższej Izby Kontroli. Trzeba także dodać, że na gruncie obecnej modyfikacji przepisu art. 44 ustawy została przesądzona kwestia, że Funduszu nie zalicza się do sektora finansów publicznych. Jest to podyktowane hybrydowym charakterem BFG jako podmiotu realizującego pewne zadania publiczne, niemniej będącego również swoistą instytucją ubezpieczania depozytów niezależnych, w przeważającej mierze prywatnych instytucji bankowych. W świetle ww. argumentacji przedmiotowa zmiana jest jak najbardziej uzasadniona. Ponadto należy zwrócić uwagę na projektowane zmiany w ustawie o finansach publicznych, określające państwowe fundusze celowe jako jednostki sektora finansów publicznych pozbawione osobowości prawnej. BFG posiadając osobowość prawną niejako automatycznie byłby wykluczony z zakresu sektora finansów publicznych. Niemniej wobec faktu obowiązywania obecnej ustawy o finansach publicznych, jak też w świetle niejednoznacznych poglądów doktryny prawa, w projekcie precyzuje się, iż Funduszu nie zalicza się do jednostek sektora finansów publicznych.

- 29) przepis art. 2 projektu ustawy jest konsekwencją nowelizacji art. 17 ust. 6 ustawy o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym (art. 1 pkt 14 lit. b)
- 30) przepis art. 3 projektu ustawy wprowadza zmianę w ustawie z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli (Dz.U. z 2001 r. Nr 85, poz. 937, z późn. zm.) obejmującą art. 2 ust. 5, który w nowym brzmieniu będzie przewidywać, iż Najwyższa Izba Kontroli może kontrolować pod względem legalności i gospodarności działalność jednostek organizacyjnych i podmiotów gospodarczych wykonujących zadania z zakresu funkcjonowania systemów gwarantowania środków pieniężnych i udzielania pomocy podmiotom objętym systemem gwarantowania, o których mowa w przepisach o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym. Bankowy Fundusz Gwarancyjny powstały i działający przy zaangażowaniu środków publicznych będzie podlegać kontroli NIK. Stanowi to wzmocnienie transparentności jego działalności i pozytywnie wpływa na wykonywanie ustawowych uprawnień Sejmu RP.
- 31) 31) zmiana zawarta w art. 4 ustawy, dotycząca zmiany art. 43 ustawy o Narodowym Banku Polskim jest konsekwencją umożliwienia udzielania przez Narodowy Bank Polski kredytów krótkoterminowych na rzecz Bankowego Funduszu Gwarancyjnego, na warunkach określonych w ustawie o BFG.
- 32) art. 5 nowelizacja ustawy Prawo bankowe. Uzupełnienie Prawa bankowego o dyspozycje analogiczne do zawartych obecnie w art. 38b ustawy o BFG jest szczególnie uzasadnione. Przepisy ustawy o BFG nie są co do zasady dedykowane oddziałom instytucji kredytowych i oddziałom banków zagranicznych. Obowiązek odpowiedniego informowania klientów powinien zostać zapisany w Prawie bankowym, ze względu na przedmiot regulacji i zakres oddziaływania przepisów tej ustawy. Ponadto w art. 5 pkt 3 lit. a wprowadza formalny wymóg opiniowania przez Zarząd BFG programów postępowania naprawczego, jeśli przewiduje on udzielenie przez Fundusz pomocy finansowej. Należy przy tym wskazać, iż od 1 stycznia br. z chwilą przejęcia zadań nadzoru bankowego przez Komisję Nadzoru Finansowego oraz likwidacji Komisji Nadzoru Bankowego, Prezes BFG nie ma możliwości wyrażenia stanowiska jako członek organu nadzoru. Sytuacja ta ogranicza także wiedzę na temat programów postępowania naprawczego członków Komisji Nadzoru Finansowego.
- 33) w zakresie art. 6 należy wskazać, iż podstawową formą finansowego wsparcia łączenia się banków spółdzielczych są pożyczki z Funduszu Restrukturyzacji Banków Spółdzielczych (FRBS) udzielane przez BFG. Fundusz ten został utworzony z niewykorzystanej części obligacji restrukturyzacyjnych serii D, przeznaczonych na restrukturyzację BGŻ S.A. i banków spółdzielczych oraz ze środków zlikwidowanego Funduszu Rozwoju Banków Spółdzielczych przejętego z państwowo-spółdzielczego Banku Gospodarki Żywnościowej (art. 32 do 35 ustawy o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających). Jedynym źródłem zasilania FRBS są spłaty udzielonych wcześniej pożyczek. Niniejsza propozycja zmierza do rozszerzenia katalogu przedmiotowego celów, których realizacja przez banki spółdzielcze może być finansowana z FRBS. Wprowadzenie możliwości rozszerzenia zadań, których realizacja byłaby finansowana ze środków finansowych pochodzących z pożyczek BFG – na cele nie związane tylko z procesem łączenia się banków spółdzielczych - jest zasadna, biorąc pod uwagę wielkość puli środków jaka znajduje się jeszcze w BFG na FRBS. Propozycja zmierza równocześnie do finansowania ex-ante planowanych przez banki spółdzielcze inwestycji. Należy zauważyć, że na mocy zapisów zawartych w Traktacie o Przystąpieniu

Rzeczypospolitej Polskiej do Unii Europejskiej (ust. 2, pkt 3 Swoboda świadczenia usług, załącznika XII Aktu dotyczącego warunków przystąpienia Republiki Czeskiej, Republiki Estońskiej, Republiki Cypryjskiej, Republiki Łotewskiej, Republiki Litewskiej, Republiki Węgierskiej, Republiki Malty, Rzeczypospolitej Polskiej, Republiki Słowenii i Republiki Słowackiej oraz dostosowań w Traktatach stanowiących podstawę Unii Europejskiej (Dz. Urz. UE L 236 z dnia 23.09.2003 r., s. 33 z późn. zm.) termin osiągnięcia wymaganego progu kapitałowego został określony na dzień 31 grudnia 2007 r. i postanowienia Traktatu w tej kwestii są rozstrzygające. Zgodnie bowiem z przepisem art. 91 Konstytucji RP ratyfikowana umowa międzynarodowa, po jej ogłoszeniu w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej, stanowi część krajowego porządku prawnego i jest bezpośrednio stosowana. Przepisy tego artykułu ustanawiają również pierwszeństwo umów międzynarodowych nad przepisami ustaw.

- 34) art. 7 ma na celu zachowanie stabilności funkcjonowania Bankowego Funduszu Gwarancyjnego. Dla członków organów Funduszu wprowadza się odpowiednie *vacatio legis* – dla członków Rady do dnia 30 czerwca 2009 r., a dla członków Zarządu do dnia 31 grudnia 2009 r.
- 35) zgodnie z brzmieniem art. 8 projektu nowelizacji, do czasu wydania przepisów wykonawczych na podstawie upoważnień zmienianych niniejszą ustawą zachowują moc przepisy dotychczasowe, nie dłużej jednak niż przez 12 miesięcy.
- 36) 36) przepis art. 9 ma charakter przepisu przejściowego, określającego obowiązki banków w zakresie obliczania obowiązkowej opłaty rocznej wnoszonej na rzecz Bankowego Funduszu Gwarancyjnego.
- 37) 37) przepis art. 10 projektu przewiduje, że ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia. *Vacatio legis* spełnia normy zawarte w art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz. U. z 2007 r. Nr 68, poz. 449).

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Podmioty, na które będzie oddziaływał akt normatywny

Projekt ustawy o zmianie ustawy o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym będzie oddziaływał na Bankowy Fundusz Gwarancyjny, banki prowadzące działalność na podstawie odrębnych przepisów oraz deponentów. Projekt ustawy będzie miał również wpływ na Narodowy Bank Polski oraz Najwyższą Izbę Kontroli.

2. Wpływ aktu normatywnego na dochody i wydatki sektora finansów publicznych

Zniesienie udziału NBP w finansowaniu Bankowego Funduszu Gwarancyjnego będzie skutkowało zmniejszeniem kosztów działalności NBP, a tym samym będzie miało wpływ na wysokość rocznego wyniku finansowego Narodowego Banku Polskiego (z zastrzeżeniem, że wynik ten nie będzie obciążony np. tworzeniem rezerw). Należy przy tym zauważyć, że w 2008 r. suma wpłat ponoszonych przez NBP na rzecz BFG wyniosła ok. 101 mln zł. Jednocześnie należy dodać, iż obecnie – zgodnie z przepisami ustawy o NBP - 95% zysku NBP jest przekazywane do budżetu państwa jako wpłata z zysku NBP. W związku z powyższym likwidacja współfinansowania BFG przez NBP będzie wpływać pozytywnie na stan finansów publicznych – poprzez wynik finansowy NBP umożliwiający dokonanie wpłaty do budżetu państwa lub zmniejszenie straty NBP.

3. Wpływ aktu normatywnego na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw

Projekt ustawy nie będzie miał istotnego wpływu na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw.

Projekt ustawy nie będzie miał wpływu na wysokość funduszu ochrony środków gwarantowanych, natomiast należy zauważyć, że w przypadku niższego niż obecnie obciążenia banków (niższe stawki) suma bilansowa BFG może być mniejsza o ok. 86 mln zł rocznie.

Ponadto należy wskazać, iż przedmiotowy projekt ustawy może spowodować nieznaczny wzrost obciążeń administracyjnych Funduszu wynikający z nałożonego na BFG obowiązku przekazywania ministrowi właściwemu ds. instytucji finansowych oraz Prezesowi NBP kwartalnych sprawozdań z działalności oraz sytuacji finansowej Funduszu.

4. Wpływ aktu normatywnego na rynek pracy

Projekt ustawy nie będzie miał wpływu na rynek pracy.

5. Wpływ aktu normatywnego na sytuację i rozwój regionalny

Projekt ustawy nie będzie miał wpływu na sytuację i rozwój regionalny.

6. Konsultacje społeczne

W dniu 4 kwietnia br. przedmiotowy projekt ustawy został przekazany do zaopiniowania w ramach uzgodnień międzyresortowych, w tym również przez organizacje społeczno-zawodowe takie jak Związek Banków Polskich, Krajowy Związek Banków Spółdzielczych oraz Izba Zarządzających Funduszami i Aktywami. W ramach tych konsultacji zgłoszone zostały liczne uwagi do projektu ustawy. W związku z tym, w celu uzgodnienia treści przedmiotowego projektu ustawy w dniu 24 kwietnia br. zorganizowana została konferencja uzgodnieniowa, w której uczestniczyli przedstawiciele BFG, KNF, NBP, ZBP, KZBS, UKIE, PGSP oraz IZFiA.

Najwięcej kontrowersji wzbudziły propozycje zmian dotyczące zasad funkcjonowania organów BFG oraz delegacji do wydawania aktów wykonawczych do ustawy.

Pierwotnie Ministerstwo Finansów proponowało ograniczenie składu Rady Funduszu do Przewodniczącego i sześciu członków - 2 przedstawicieli MF (obecnie 3), 2 przedstawicieli NBP (obecnie 4), 2 przedstawicieli ZBP (obecnie 3). Przewodniczącego miałby powoływać Minister Finansów po zasięgnięciu opinii Prezesa NBP (obecnie Przewodniczącego powołuje Prezes Rady Ministrów na uzgodniony wniosek Ministra Finansów i Prezesa NBP po zaopiniowaniu przez sejmową komisję finansów publicznych). Jednocześnie, w wyniku zmian w systemie nadzoru nad rynkiem bankowym, zaproponowano możliwość uczestnictwa w Radzie Funduszu przedstawiciela Przewodniczącego KNF - jako obserwatora.

Ponadto w związku z niedookreślonym pojęciem stażu w bankowości, Ministerstwo Finansów zaproponowało zastąpienie stażu w bankowości doświadczeniem z zakresu finansów.

Ostatecznie, w wyniku przeprowadzonych uzgodnień i konsultacji, zaproponowano następujący skład Rady Funduszu: 3 przedstawicieli ZBP, 2 przedstawicieli MF, 2 przedstawicieli Prezesa NBP, 1 przedstawiciel Przewodniczącego KNF. Przewodniczący byłby powoływany przez Ministra Finansów, po zasięgnięciu opinii Prezesa NBP, Przewodniczącego KNF oraz ZBP.

Powyższych propozycji nie udało się ostatecznie uzgodnić niemniej jednak rozwiązanie takie - poza MF - prawie w całości popiera ZBP (z poprawką, że Przewodniczącego powinien powoływać Prezes Rady Ministrów). NBP stoi na stanowisku, że w ten sposób osłabiana jest konstytucyjna rola NBP, natomiast w ocenie KNF w Radzie powinien być utrzymany parytet jednakowej reprezentacji każdej ze stron. Przyjęta w ostatecznym projekcie propozycja wydaje się być jednak rozwiązaniem optymalnym, gdyż:

- ⇒ w sytuacji, która ma miejsce obecnie skład Rady daje przewagę instytucjom nie podlegającym Prezesowi Rady Ministrów (BFG nie wchodzi w skład sektora finansów publicznych),
- ⇒ pozycja Ministra Finansów - z powodu odpowiedzialności za dział administracji rządowej instytucje finansowe oraz ustawowym sprawowaniem nadzoru nad Funduszem – musi być adekwatna do realizowanych zadań,
- ⇒ planuje się likwidację finansowania BFG przez NBP,
- ⇒ od 1 stycznia 2008 r. nadzór bankowy sprawuje KNF.

W zakresie wymogów kwalifikacyjnych członków Zarządu BFG ostatecznie zaproponowano wprowadzenie wymagania 5-letniego stażu w bankowości na stanowisku kierowniczym.

Ponadto NBP nie popiera propozycji zmian delegacji ustawowych, w których dotychczas występuje jako strona, z którą wymagane jest uzgodnienie aktu normatywnego. Należy jednak zaznaczyć, że zastosowany w ustawie o BFG mechanizm - wydanie aktu normatywnego w uzgodnieniu bądź w porozumieniu z organem nie będącym członkiem Rady Ministrów - jest wyjątkiem. Warto dodać, iż niemniej ważna systemowo dla sektora bankowego ustawa – Prawo bankowe, w zakresie aktów wykonawczych posługuje się konstrukcją, gdzie rozporządzenie wydaje minister właściwy do spraw instytucji finansowych po zasięgnięciu opinii Prezesa NBP.

Pomimo negatywnego stanowiska NBP, przyjęto rozwiązanie, zgodnie z którym sprawozdanie z działalności Funduszu zatwierdza Rada Ministrów i zgodnie z którym nieprzyjęcie go przez Radę Ministrów, a nie odrzucenie go przez Sejm - jak ma to miejsce w chwili obecnej – miałyby skutkować wygaśnięciem mandatów wszystkich członków organów Funduszu. Należy jednak zaznaczyć, że BFG będzie przekazywało do Sejmu sprawozdanie finansowe i sprawozdanie z działalności BFG, natomiast Rada Ministrów – stanowisko do ww. dokumentów.

Innym istotnym zagadnieniem, szeroko dyskutowanym w trakcie uzgodnień międzyresortowych, była kwestia współfinansowania BFG przez NBP. Należy wskazać, iż głównym powodem przygotowania projektu ustawy o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym było usunięcie wskazanej przez Komisję Europejską i Europejski Bank Centralny niezgodności z TWE w zakresie finansowania wpłat na BFG w 50% przez Narodowy Bank Polski. Kwestia ta wzbudziła kontrowersję w środowisku bankowym (ZBP). W opinii ZBP zawarte w stanowisku UKIE interpretacje w przedmiotowej sprawie są zbyt daleko idące. ZBP opowiada się za utrzymaniem finansowania NBP, ale wyłącznie w zakresie możliwości finansowania przez NBP funduszy przeznaczonych na restrukturyzację banków, a nie gwarantowanie depozytów. W wyniku przeprowadzonych uzgodnień i konsultacji udało się osiągnąć w tej zasadniczej kwestii kompromis. ZBP nie zamierza podnosić kwestii finansowania BFG przez NBP aż do momentu ostatecznej opinii Europejskiego Banku Centralnego (z prośbą o opinię w przedmiotowej kwestii wystąpiło Ministerstwo Finansów). W przypadku uznania argumentów ZBP przez EBC za zasadne wyrażono gotowość uwzględnienia proponowanych przez ZBP rozwiązań na dalszym etapie prac legislacyjnych.

Nie do końca udało się uzgodnić również inne kwestie związane m.in. z:

- ⇒ uczestnictwem przedstawicieli KZBS w Radzie Funduszu – propozycja ta nie została uwzględniona ze względu na fakt, że już w chwili obecnej przepisy Statutu ZBP oraz – pośrednio – Statutu BFG - zapewniają uczestnictwo przedstawiciela banków spółdzielczych w Radzie Funduszu.
- ⇒ możliwością poszerzenia zakresu ochrony gwarantowanej przez środki zgromadzone w BFG - zdaniem KNF konieczne jest objęcie omawianym systemem analogicznie do systemu rekompensat tworzonego na mocy ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi, gromadzonych w bankach instrumentów finansowych należących do klientów tych banków z tytułu świadczonych przez banki usług, o których mowa w art. 69 ust. 2 w związku z art. 70 ust. 2 ustawy o obrocie instrumentami finansowymi. Powyższe, w opinii KNF, zapewniłoby zgodność z przepisami prawa UE, nakładającego w tym zakresie na instytucje kredytowe obowiązki analogiczne do wymogów przewidzianych dla firm inwestycyjnych. Ostatecznie zdecydowano o nieuwzględnianiu ww. propozycji organu nadzoru w przedmiotowym projekcie ustawy ze względu na fakt, iż gromadzone w bankach instrumenty finansowe należące do klientów tych banków z tytułu świadczonych

przez banki usług nie powinny być obejmowane systemem gwarantowania depozytów (rozszerzenie zakresu ochrony gwarantowanej przez środki zgromadzone w BFG) lecz ujęte w systemie rekompensat. Ministerstwo Finansów planuje podjęcie odpowiednich działań mających na celu uregulowanie tej kwestii i pozostaje otwarte na zgłoszoną również przez KNF propozycję rozwiązania przedmiotowego problemu poprzez włączenie KDPW w strukturę BFG i prowadzenia dwóch systemów równolegle.

⇒ wzmocnieniem funkcji kontrolnej BFG w zakresie podmiotów korzystających z pomocy Funduszu – propozycja ta została uwzględniona mimo negatywnego stanowiska organu nadzoru, ze względu na fakt, iż Prezes BFG nie wchodzi w skład KNF.

Ponadto w projekcie nie została uwzględniona propozycja zgłoszona przez NBP, aby w przedmiotowym projekcie ustawy artykuł zmieniający ustawę o NBP (art. 4 projektu) zawierał – poza zmianą dotyczącą art. 43 – również zmiany wynikające z konieczności dostosowania prawodawstwa polskiego do rozporządzenia WE Nr 958/2007 EBC z dnia 27 lipca 2007 r. dotyczącego danych statystycznych w zakresie aktywów i zobowiązań funduszy inwestycyjnych. Ostatecznie ustalono jednak, że zmiany wynikające z konieczności dostosowania prawodawstwa polskiego do ww. rozporządzenia EBC nie są bezpośrednio związane ze zmianą ustawy o BFG i nie były przedmiotem uzgodnień międzyresortowych i w związku z tym nie powinny być włączone do przedmiotowego projektu ustawy. Kwestie te będą uregulowane w odrębnej ustawie o zmianie ustawy o NBP.

Projekt nie uwzględnia również propozycji BFG dotyczącej rozszerzenia składu Komisji Nadzoru Finansowego o Prezesa Bankowego Funduszu Gwarancyjnego. Należy przede wszystkim wskazać, iż propozycja ta nie jest bezpośrednio związana z przedmiotowym projektem ustawy i kwestia ta może być analizowana przy ewentualnej nowelizacji ustawy o nadzorze nad rynkiem finansowym. Niemniej jednak należy dodać, iż pomimo tego, że w skład Komisji Nadzoru Finansowego nie wchodzi przedstawiciel BFG to przedmiotowy projekt ustawy daje Funduszowi możliwość kontrolowania podmiotów, którym udzielił pomocy finansowej.

Negatywnie rozpatrzona została także propozycja ZBP dotycząca Funduszu Restrukturyzacji Banków Spółdzielczych. W kontekście powyższego należy wskazać, iż banki spółdzielcze zobowiązane były do osiągnięcia do dnia 31 grudnia 2007 r. minimalnego poziomu funduszy własnych o równowartości w złotych 1.000.000 euro. W chwili obecnej można zatem rozważać udzielanie pomocy bankom spółdzielczym ze środków FRBS – bez konieczności odpowiedniego dodatkowego zaangażowania wypracowywanych zysków. W zakresie FRBS nie uwzględniono również uwagi ZBP dotyczącej wprowadzenia nowej pozycji finansowania FRBS z „innych źródeł”. Propozycja ZBP wydawała się być niejasna i zbyt ogólna jak na rozwiązanie rangi ustawowej. Nie uwzględniono również proponowanego przez ZBP uwzględnienia w dokapitalizowaniu banków spółdzielczych (80% progu dokapitalizowania przy wsparciu procesów łączenia banków) funduszu ryzyka ogólnego chwili obecnej nie wydaje się konieczne rozszerzenie odpisów z zysku na inne fundusze niż fundusz na zwiększenie funduszu zasobowy lub rezerwowy.

Należy zaznaczyć, że tworzenie tego funduszu jest już w pewien sposób uprzywilejowane pod względem podatkowym w związku z tym, że rezerwa na ryzyko ogólne stanowi w całości koszty uzyskania przychodów. Zgodnie z art. 130 ustawy - Prawo bankowe banki mogą tworzyć w ciężar kosztów rezerwę na ryzyko ogólne, służącą pokryciu

niezidentyfikowanego ryzyka związanego z prowadzeniem działalności bankowej. Banki tworzą i rozwiązują tę rezerwę na podstawie oceny tego ryzyka, uwzględniającej w szczególności wielkość należności oraz udzielonych zobowiązań pozabilansowych.

Wielkość rocznego odpisu na rezerwę na ryzyko ogólne, o której mowa w ust. 1, wynosi:

- co najwyżej 1,5 % niespłaconej kwoty kredytów i pożyczek pieniężnych pomniejszonej o kwotę kredytów i pożyczek pieniężnych, zaklasyfikowanych zgodnie z odrębnymi przepisami do kategorii straconych według stanu na koniec poprzedniego roku obrotowego,
- nie więcej niż kwota odpisu dokonanego w bieżącym roku obrotowym z zysku za rok za rok poprzedni na fundusz ogólnego ryzyka.

